

AANGETEKENDE

(naam en adres gemachtigde)

Datum:	21 juni 2024	Behandelaar:	(naam)
Ons kenmerk:	(kenmerk)	Telefoon:	030 251 69 84
Betreft:	Beslissing op bezwaar	E-mail:	Bft.post@bureaufn.nl
Uw kenmerk:	Topkir/BFT		

Geachte mevrouw (naam gemachtigde),

Bij brief van 6 maart 2024 heeft u bezwaar gemaakt tegen het besluit van 25 januari 2024 met (kenmerk).

In deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

Besluit

Het BFT verklaart uw bezwaar deels gegrond.

U heeft terecht aangevoerd dat de boete niet had mogen rusten op de geconstateerde overtredingen van artikel 3 Wwft. De boete wordt als gevolg hiervan verlaagd naar een boete van categorie 2. Dit houdt in dat de boete wordt verlaagd naar € 13.256,-.

Het BFT verklaart uw bezwaar voor het overige ongegrond.

Verloop van de procedure

Op 30 april 2020 is bij uw cliënt 'Topkir B.V.' (hierna 'Topkir B.V.') een onderzoek aangekondigd. Dit onderzoek is naar aanleiding van het uitbreken van COVID-19 tijdelijk stilgelegd. Op 2 juni 2022 is het onderzoek herstart en hebben toezichthouders van het Bureau Financieel Toezicht (hierna BFT) een onderzoek verricht naar de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna Wwft) bij 'Topkir B.V.' te 's-Gravenhage. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een definitieve onderzoeksrapport d.d. 17 oktober 2023. In dit rapport is vastgesteld dat 'Topkir B.V.', voor zover relevant, artikelen 3, 8 en 16 Wwft heeft overtreden.

Naar aanleiding hiervan heeft het BFT 'Topkir B.V.' op 9 november 2023 een voornemen gestuurd om een boete op te leggen en een aanwijzing te geven. Hiertegen heeft u namens 'Topkir B.V.' op 20 december 2023 een zienswijze ingediend. Het BFT heeft op 25 januari 2024 vervolgens besloten om 'Topkir B.V.' een boete op te leggen, deze boete te publiceren en een aanwijzing te geven. De boete

is begin februari gepubliceerd. U heeft op 6 maart 2024 jegens de oplegging van de boete en de publicatie daarvan bezwaar aangetekend en dit bezwaar op 11 maart aangevuld. Op 2 april 2024 is de termijn om te beslissen op de beslissing op bezwaar met zes weken verdaagd tot 30 mei 2024. Helaas is het het BFT niet gelukt om binnen deze termijn te beslissen op uw bezwaar.

Naar aanleiding van uw bezwaar heeft u op 2 april 2024 stukken ingezien en heeft er op dezelfde dag een hoorzitting plaatsgevonden. Het BFT heeft u naar aanleiding van het door u gevraagde op de hoorzitting stukken nagezonden. U treft als bijlage bij dit besluit een verslag van de hoorzitting aan (bijlage 2).

Juridisch kader

Het BFT verwijst u naar bijlage 1 voor de relevante wetsartikelen.

Beoordeling van het bezwaar

Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift, uw aanvullend bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting heeft u – kort samengevat en zakelijk weergegeven – het volgende aangevoerd:

Ten aanzien van de twee geconstateerde overtredingen van het cliëntenonderzoek (artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, van de Wwft)

1. Er is volgens u onvoldoende gemotiveerd aangetoond dat 'Topkir B.V.' niet tijdig en onvolledig haar cliënten (namen) heeft geïdentificeerd en geverifieerd. U heeft ter onderbouwing nagenoeg dezelfde gronden aangevoerd als in de zienswijzefase.
2. Ter ondersteuning van voornoemd standpunt heeft u namens Topkir B.V. in de bezwaarfase de teruggevonden ID-gegevens van de heer (naam) opgestuurd.
3. U voert tenslotte aan dat in 2020 ook dossiers bij 'Topkir B.V.' zijn opgevraagd. Hierdoor heeft het BFT niet 5 dossiers beoordeeld, maar 10 dossiers. Zelfs al zou het BFT zich op het standpunt blijven stellen dat 'Topkir B.V.' niet tijdig en volledig haar cliënten heeft geïdentificeerd, is dat in minder dan 30% van de zaken. De geconstateerde overtredingen kunnen daarmee geleid op het Boetebeleid niet tot een boete leiden.

Ten aanzien van de overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de overtredingen van de verplichting verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft)

4. Wat betreft het dossier '(naam)' deelt u niet de mening dat er sprake was van een verhoogd risico op witwassen en er een verscherpt cliëntenonderzoek had moeten plaatsvinden. U voert hiertoe aan:
 - De groei van de onderneming in 2020 ten opzichte van 2019, paste volgens u zeer wel bij de onderneming. Omzet en winst waren in 2019 nog lager omdat de onderneming in de zomer van 2019 is opgericht en nog in de opstartfase verkeerde. Groei en ontwikkeling gingen daarna snel nu de heer (naam) niet nieuw was in de branche (hij had al een eenmanszaak en was met deze eenmanszaak ook al cliënt bij 'Topkir B.V.'). De heer (naam) beschikte daardoor over een goed netwerk, waardoor hij vrij snel door grote opdrachtgevers als (naam) werd ingeschakeld. Dit zorgde naast voor een snelle stijging van de omzet ook voor de kosten derden.
 - Ook de hoge contante kasopnamen in 2020 (in totaal € 100.000) door de heer (naam) maakten volgens u niet dat sprake was van een hoger risico op witwassen. Allereerst wijst u erop dat het om opnames gaat en niet uitgaven. Desondanks heeft

'Topkir B.V.' hier wel navraag naar gedaan, waarna door de heer (naam) is toegelicht dat alles is gebruikt voor privé-doeleinden. Er bestond bij de instelling geen aanleiding te twifelen aan de juistheid van dit antwoord. Een vermogensopstelling hoeft niet in een dossier van een BV te worden opgenomen. Wel is overigens door de instelling met de heer (naam) gesproken over beperkingen van opnamen in de toekomst, gelet op diverse risico's van te hoge onttrekkingen. Aan dit verzoek is gehoor gegeven.

5. Wat betreft het dossier '(naam)' weerspreekt u eveneens dat sprake zou zijn van overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting om een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft). Weliswaar was er, zo erkent u, sprake van een hoger risico op witwassen, maar dit heeft ook geleid tot een verscherpt cliëntenonderzoek. In dat verband zijn door 'Topkir B.V.' de volgende extra werkzaamheden verricht:
- kasmutaties zijn gecontroleerd op basis van verkoopfacturen, -bonnen, contante stortingen op de bank, inkoopfacturen van de dag en het dagsaldo;
 - een digitaal overzicht van de kasmutaties wordt bij 'Topkir B.V.' aangeleverd;
 - de klant is tijdig op de hoogte gesteld van het feit dat in- en verkopen onder de toepassing van de Wwft vallen;
 - alle transacties, zowel bank als kas, worden gecontroleerd op basis van facturen en toelichtingen vanuit de ondernemer.

Het BFT heeft geen onderliggende documenten verzocht om na te gaan of de genoemde werkzaamheden daadwerkelijk verricht zijn. Het BFT kon dan ook niet zonder meer stellen dat deze werkzaamheden niet controleerbaar zijn. Bovendien vermeldt het BFT niet wat 'Topkir B.V.' meer of anders had moeten doen in het kader van het verscherpt cliëntenonderzoek. U bent van mening dat niet duidelijk is hoe het BFT heeft vastgesteld dat 'Topkir B.V.' niet heeft voldaan aan de monitoringsverplichting.

Ten aanzien van artikel 16 Wwft

6. U weerspreekt dat de contante lening van € 30.000 in het dossier van '(naam)' is aan te merken als een ongebruikelijke transactie. In dit verband geldt dat er geen leningsovereenkomst was opgesteld, omdat de relatie tussen geldverstrekker en geldnemer familie gerelateerd is, hetgeen niet ongebruikelijk is in de Turkse gemeenschap. Verder heeft de heer (naam) aangegeven dat hij het geld liever contant had vanwege het feit dat de in- en verkoop grotendeels contant verliepen. De heer (naam) heeft tevens verklaard dat de geldverstrekker het geld gepind had bij de bank en vervolgens geleend had aan de heer (naam). De geldverstrekker betreft de zus van de vrouw van de heer (naam). 'Topkir B.V.' had gezien het bedrag van de lening in drie tranches alsook de relatie met de geldverstrekker geen reden tot twijfel aangaande de verklaring. Er was dan ook geen meldplicht, ten hoogste is tot op heden niet nader doorgevraagd op de verkregen antwoorden. Tenslotte is inmiddels op 3 januari 2024 de lening terugbetaald.

Ten aanzien van het vaststellen van de hoogte van de boete

Indien er al sprake zou zijn van overtredingen, hetgeen u betwist, dan zijn deze van lichte aard. In dit verband voert u aan dat slechts in twee van de vijf dossiers overtredingen zijn geconstateerd, dat er wel cliëntenonderzoek plaatsvond, maar dat dit niet tijdig was en voornamelijk niet kan worden geconcludeerd dat ten onrechte niet is gemeld. Derhalve zou in uw ogen hoogstens categorie 1 voor beboeting in aanmerking komen. En niet categorie 3, te weten 3% van de omzet. Dit geldt volgens u temeer, omdat bij meer accountants- en administratiekantoren de Wwft te wensen over laat.

U verzoekt primair om het boetebesluit en de publicatie van het boetebesluit te vernietigen en subsidiair om de opgelegde boete te matigen en de publicatie van het boetebesluit bij te stellen.

Beoordeling van uw bezwaar

Ad 1 tot en met ad 3.

Uw bezwaar slaagt op dit punt.

Uit nader onderzoek blijkt ook dat in 2020 vijf andere dossiers bij 'Topkir B.V.' zijn opgevraagd en onderzocht. Dit onderzoek is niet afgerond en is ook niet in een rapport terecht gekomen of verder bewaard gebleven dan in een Excel-overzicht (zie bijlage 3). De toezichthouders hebben destijds geconstateerd dat in die vijf dossiers tijdig de cliënten waren geïdentificeerd en geverifieerd.

Er zijn derhalve bij 'Topkir B.V.' 10 dossiers onderzocht, waarvan er in 2 dossiers overtredingen van de identificatie en verificatieplicht zijn aangetroffen en in 8 dossiers niet. De geconstateerde overtredingen van artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, van de Wwft hadden geleid tot het boetebeleid van het BFT niet aan het boetebesluit ten grondslag mogen worden gelegd. Er is immers in minder dan de in het boetebeleid genoemde 30% van de onderzochte dossiers een overtreding van de identificatie- en verificatieplicht geconstateerd.

Nu uw bezwaar op dit punt slaagt, behoeven de overige gronden ten aanzien van de overtreding van artikel 3 Wwft geen bespreking meer. De overtreding van artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, van de Wwft is ten onrechte aan de boete ten grondslag gelegd.

Ad 4.

Het BFT verwijst u allereerst naar de bestreden beslissing.

De snelgroeiende onderneming in de bouw, de hoge contante opnamen welke via een memoriaalboeking in rekeningcourant worden geboekt en het niet deponeren van de jaarrekeningen brengt een hoger risico op witwassen met zich mee en geven aanleiding tot het instellen van een verscherpt cliëntonderzoek.

U heeft geen zienswijze of bezwaar gemaakt tegen het niet deponeren van de jaarrekening. U heeft wel een (niet met stukken onderbouwde) verklaring gegeven waarom de omzet van € 187.038 in 2019 gestegen is naar € 1.582.315 in 2020 en de kosten voor werk derden gestegen is van € 106.699 in 2019 naar € 993.730 in 2020. Ook is de inkoop/huur van materialen gestegen van € 15.760 in 2019 naar € 108.730 in 2020. De brutowinst van '(naam)' bedroeg in 2019 € 64.579 en in 2020 € 479.855. Daarnaast was er in 2019 geen rekening courant DGA en in 2020 was er een rekening courant DGA van € 150.459.

'Topkir B.V.' heeft om een verklaring voor de hoge kasopnamen gevraagd. In de verkregen verklaring d.d. 21 mei 2021 (bijlage 4) wordt als antwoord gegeven op de vraag wat de uiteindelijke bestemming is van de contant opgenomen bedragen (€ 204.170,- sinds de opening van de zakelijke rekening): 'Bijna alles is gebruikt voor privédoeleinden. Ik heb het uitbesteed aan allerlei vakantie- en uitgaansgelegenheden'. Er zijn volgens deze verklaring van 21 mei 2021 geen bonnetjes of facturen beschikbaar en er is geen uitleg gegeven voor het feit dat deze uitgaven niet giraal zijn gedaan.' Met deze verklaring zijn de contant opgenomen bedragen niet verklaard. In het bestreden besluit is reeds beschreven dat 'Topkir B.V.' niet met dit antwoord genoeg had mogen nemen en verscherpt

cliëntonderzoek had *kunnen* doen door het maken van een privé kasopstelling of een privé vermogensopstelling. Hiermee was de privé vermogensopstelling een voorbeeld van hoe een verscherpt cliëntenonderzoek had kunnen plaatsvinden. Uw verweer dat een BV in het algemeen geen privé vermogensopstelling hoeft te verrichten treft geen doel nu het een voorbeeld betrof en er bovendien van uw client geen regulier maar verscherpt cliëntenonderzoek werd verwacht. Dat het gaat om uitgaven in plaats van inkomsten en er daarom geen sprake kan zijn van witwassen, is een misvatting. Een voorkeur voor grote hoeveelheden contant geld kan wel degelijk een indicator voor witwassen zijn.¹

Ad 5.

U heeft erkend dat het vele contante geldverkeer, de hoge kassaldi en de contante lening in het dossier '(naam)' voor de instelling aanleiding hadden moeten zijn tot het onderkennen van een hoger risico op witwassen en het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek. Volgens u heeft de instelling het bedoelde onderzoek ook daadwerkelijk verricht. De door u in dat kader gestelde werkzaamheden hebben echter geen basis in het dossier. Gelet op artikelen 33 en 34 van de Wwft dient het cliëntenonderzoek op opvraagbare wijze te worden vastgelegd. In dat kader is er dus sprake van een resultaatsverplichting. Vastlegging en onderbouwing van de gestelde werkzaamheden ontbreken echter en zijn tot op heden ook niet overlegd. U voert in bezwaar aan dat het BFT deze gegevens had moeten opvragen. Dit bezwaar kan niet slagen, want het BFT heeft deze gegevens wel degelijk opgevraagd. Het BFT verwijst u hiervoor naar de vragenbrief van 22 september 2022.

Het BFT blijft zich derhalve op het standpunt stellen dat onvoldoende uit het dossier blijkt dat u een verscherpt cliëntenonderzoek heeft verricht.

Het BFT volgt u dan ook niet in de stelling dat deze werkzaamheden verricht zijn, nog daargelaten dat de gestelde werkzaamheden zodanig algemeen zijn omschreven dat op basis hiervan niet met recht kan worden gesteld dat aan de verplichting tot het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek is voldaan. De geconstateerde overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft) blijven dan ook onverkort staan.

Ad 6.

Het BFT is van oordeel dat de contante lening van € 30.000,-, welke blijkens de administratie door '(naam)' in 2020 is ontvangen, – anders dan u stelt – wel degelijk een ongebruikelijke transactie betreft. Er is immers geen sprake van een leningsovereenkomst en evenmin is anderszins uit het dossier duidelijk geworden onder welke voorwaarden de lening is verstrekt.

Zo ontbreekt inzicht in de eventuele aanwezigheid van zekerheden, rentepercentages, marktconformiteit daarvan en afspraken omtrent terugbetaling (termijnen e.d.). Verder werd de lening contant verstrekt zonder dat de reden hiervoor uit het dossier blijkt. Contante verstrekking was in ieder geval niet noodzakelijk, gelet op het feit dat '(naam)' over een bankrekening beschikt. Blijkens de reactie van de instelling d.d. 10 september 2022 op een vragenbrief van het BFT d.d. 12

¹ Het BFT verwijst onder meer naar indicator E1 van Bijlage 1 Voorbeelden Wwft bij subjectieve indicator (<https://www.bureaufn.nl/wp-content/uploads/2018/10/voorbeelden-WWFT-bij-subjectieve-indicator-defconcept-24-oktober-def.pdf>) en naar de onderdelen verhullen en investeren in de uitleg op de website van AMLC over contant geld (<https://www.amlc.nl/witwassen-via-contant-geld/wat-is-witwassen-via-contant-geld/>)

juli 2022, heeft '(naam)' op vragen van de instelling verklaard dat de geldverstrekker, mevrouw (naam), het geld gepind had bij de bank en vervolgens geleend had aan de heer (naam). Hieruit volgt dat ook de geldverstrekker beschikte over een bankrekening.

Het ontbreken van een leningsovereenkomst en de contante verstrekking van het bedrag, maakten in samenhang gezien – zoals eerder betoogd – dat sprake was van een ongebruikelijke transactie op grond van de (in de 'Specifieke leidraad' genoemde voorbeelden bij de) subjectieve indicator. De omstandigheid dat de heer (naam) – blijkens de eerdergenoemde reactie van de instelling d.d. 10 september 2022 op een vragenbrief van het BFT – op vragen van de instelling heeft aangegeven dat hij het geld liever contant had vanwege het feit dat in- en verkoop grotendeels contant verliepen, maakt het voorgaande niet anders. Een dergelijke voorkeur voor grote hoeveelheden activa die geen spoor achterlaten, zoals contant geld, bevestigt juist de ongebruikelijkheid van de transactie en biedt geen verklaring.

Nu de ongebruikelijkheid van de transactie derhalve niet werd weggenomen door de verklaring van '(naam)', welke verklaring bovendien achteraf is gegeven door de instelling en niet is vastgelegd in het dossier, lag het op de weg van de instelling om de transactie als ongebruikelijk te melden bij de FIU-NL. Nu de instelling dit heeft nagelaten, heeft zij een overtreding begaan van artikel 16 Wwft.

Dat in januari 2024 de lening is terugbetaald, maakt het voorgaande ook niet anders. Het gaat erom of op het moment dat 'Topkir B.V.' op de hoogte raakte van de contante lening (wat uiterlijk bij het opstellen van de jaarrekening in februari 2022 was) 'Topkir B.V.' op dat moment alle voorliggende feiten en omstandigheden had moeten wegen en de transacties als ongebruikelijk had moeten aanmerken en onverwijld had moeten melden.

Conclusie

Het BFT verklaart het bezwaar jegens het boetebesluit en de publicatie daarvan gedeeltelijk gegrond.

U heeft terecht aangevoerd dat de boete conform het boetebeleid van het BFT niet had mogen rusten op de geconstateerde overtredingen van het cliëntenonderzoek. In zoverre wordt het besluit herzien.

'Topkir B.V.' heeft een overtreding van de monitoringsverplichting, de verplichting tot het verrichten van verscherpt cliëntonderzoek en een overtreding van de meldingsplicht begaan. De boete wordt als gevolg hiervan verlaagd naar een boete van categorie 2. Dit houdt in dat de boete wordt verlaagd naar € 13.256,- . Gelet op het feit dat er sprake is van ernstige overtredingen van de Wwft en gelet op het boetebeleid van het BFT, is de hoogte van deze boete passend en geboden.

Hoogachtend,

Bureau Financieel Toezicht,
de voorzitter van het bestuur
voor deze,

(naam)

BEROEPSCLAUSULE

U kunt tegen dit besluit beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Rotterdam. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen.